

Thực hiện Nghị quyết Trung ương 4, khóa XII: **ĐẢNG TỰ SỬA MÌNH**

PHẠM GIANG

*Từ khi thành lập đến nay, Đảng ta luôn luôn chăm lo công tác xây dựng Đảng với nhiều giải pháp làm cho Đảng ngày càng tiến bộ, trưởng thành. Nhiệm kỳ Đại hội XII, trước tình trạng một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên có biểu hiện suy thoái, BCH Trung ương đã ban hành Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”. Đây là một nghị quyết rất quan trọng nhằm giải quyết những vấn đề thực tiễn nóng bỏng. Tạp chí Xây dựng Đảng xin giới thiệu cùng bạn đọc loạt bài **Thực hiện Nghị quyết Trung ương 4, khóa XII: Đảng tự sửa mình** gồm 3 kỳ bàn về vấn đề triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) của tác giả Phạm Giang.*

Bài 2:

Khi quyết tâm trở thành hành động chính trị

Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) ban hành được đảng viên và nhân dân đồng tình, đón nhận. Nghị quyết đã sớm đi vào cuộc sống, góp phần ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của không ít cán bộ, đảng viên. Nhiều giải pháp đã được thực hiện có hiệu quả, kết hợp giữa “xây” và “chống”; “chống” nghiêm túc nhưng đầy nhân văn, “xây” trên nền nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp.

Phía sau những con số...

Với Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII), những vấn đề cấp bách của cuộc sống đã được đưa vào Nghị quyết trở thành hiện thực sinh

động. Trong nhiệm kỳ qua, việc thực hiện Nghị quyết đạt được nhiều kết quả hợp ý Đảng, lòng Dân, trong đó dấu ấn rõ nhất là tinh thần quyết liệt trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, khẳng định quyết tâm của Đảng là phải đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị trong đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Phát biểu tại hội nghị Chính phủ với các địa phương triển khai nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2020, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: “Tôi đã nhiều lần nói rồi, nay xin nhắc lại: những ai có tư tưởng ấy thì hãy đứng sang một bên để người khác làm!”. Đó là tư tưởng bàn lùi, lo ngại việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng sẽ cản trở sự phát triển, khiến một bộ phận cán bộ, công chức, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp nhụt

chí, làm “cầm chừng”, giữ “an toàn”. Chính quyết tâm chống tham nhũng luôn được lãnh đạo cao nhất của Đảng, Nhà nước quan tâm, thúc đẩy, duy trì. Hầu hết các cán bộ lão thành và nhân dân cho đó chính là “động lực chính” tạo nên những kết quả toàn diện trên mọi lĩnh vực trong 5 năm qua, có ý nghĩa quan trọng cùng cố và khôi phục niềm tin của Nhân dân với Đảng.

Từ bản án dành cho Trịnh Xuân Thanh, Đinh La Thăng, người dân bắt đầu tin rằng chống tham nhũng “không có vùng cấm, không có ngoại lệ” không chỉ là khẩu hiệu suông. Nhiều vi phạm của cấp ủy, tổ chức đảng, của cán bộ, đảng viên, bất kể người đó là ai, trong lĩnh vực nào dần được xử lý nghiêm khắc, dứt điểm. Từ sai phạm trong cơ quan công quyền, cơ quan bảo vệ thực thi pháp luật, các đơn vị thuộc lực lượng vũ trang hay các cấp ủy địa phương, tập đoàn kinh tế, ngân hàng. Từ sai phạm trong công tác cán bộ, đến quản lý kinh tế, thực hiện các dự án hay đấu thầu, mua sắm trong các ngành, lĩnh vực... đều bị đưa ra ánh sáng và xử lý công minh. Chưa bao giờ các vụ việc sai phạm lại bị phanh phui, xử lý quyết liệt như trong nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng, nhất là việc có nhiều cán bộ lãnh đạo, quản lý, kể cả cán bộ cao cấp của Đảng, Nhà nước bị xử lý kỷ luật đảng và xử lý bằng pháp luật.

Lần đầu tiên tình trạng “hoàng hôn nhiệm kỳ” không còn là “đường mòn” cho những cán bộ tham nhũng thực hiện “những chuyến tàu vét”. Nhiều cán bộ, đảng viên vi phạm đã không thể “hạ cánh an toàn” dù đã chuyển công tác sang cơ quan khác hoặc đã nghỉ hưu. Lần đầu tiên Đảng và Nhà nước ta quyết định kỷ luật, khởi tố, điều tra, truy tố và đưa ra xét xử công khai theo đúng quy định của pháp luật về tội tham nhũng đối với một người từng là Ủy viên Bộ Chính trị. Quyết tâm chính trị cao của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, nhất là người đứng đầu Đảng ta đã biến thành hành động cụ thể,

quyết liệt; nhiều vụ án tham nhũng, kinh tế đặc biệt nghiêm trọng, phức tạp, kể cả những vụ việc tồn đọng, kéo dài nhiều năm vì “nhạy cảm” được xử lý dứt điểm, nghiêm minh với các mức án nghiêm khắc. Từ đó siết chặt kỷ cương, kỷ luật đảng, đề cao pháp luật Nhà nước, củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng, Nhà nước.

Báo cáo tổng kết tại Hội nghị trực tuyến toàn quốc tổng kết công tác phòng, chống tham nhũng giai đoạn 2013-2020 nêu rõ: Từ khi thành lập Ban Chỉ đạo đến nay, nhất là trong nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng, công tác phòng, chống tham nhũng có bước tiến mạnh, đột phá, đạt nhiều kết quả rất quan trọng, toàn diện, rõ rệt, là dấu ấn nổi bật trong nhiệm kỳ, được cán bộ, đảng viên và nhân dân đồng tình, đánh giá cao, cộng đồng quốc tế ghi nhận, góp phần quan trọng vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, giữ vững ổn định chính trị và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Theo đó, trong giai đoạn từ năm 2013 đến 2020, cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật hơn 131 nghìn đảng viên. Riêng từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XII đến nay, đã thi hành kỷ luật hơn 87 nghìn cán bộ, đảng viên, trong đó có trên 3.200 đảng viên bị kỷ luật liên quan đến tham nhũng; đã thi hành kỷ luật hơn 110 cán bộ thuộc diện Trung ương quản lý (27 Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, 4 Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, hơn 30 sỹ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang). Đây là kết quả nổi bật trong công tác kiểm tra, kỷ luật của Đảng.

Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng đã chỉ đạo điều tra, truy tố, xét xử 126 vụ án (637 bị cáo) nghiêm trọng, phức tạp mà dư luận xã hội quan tâm; đã tuyên phạt 3 án tử hình, 13 án chung thân, 8 bị cáo bị phạt tù với mức án 30 năm, 20 bị cáo bị phạt tù từ 20 năm đến dưới 30 năm, 546 bị cáo bị phạt tù từ 12 tháng đến dưới 20 năm, cải tạo không

giám giữ 16 bị cáo. Điển hình như các vụ án xảy ra tại Tổng Công ty Công nghiệp Tàu thủy Việt Nam (Vinashin); Công ty cổ phần VN Pharma; Tập đoàn Dầu khí Việt Nam; vụ án Phan Văn Anh Vũ; vụ án Đinh Ngọc Hệ; vụ án Nguyễn Văn Dương, Phan Sào Nam; vụ án Phạm Công Danh và đồng phạm; vụ án AVG; vụ án tại Ngân hàng Phương Nam; vụ án tại Công ty Hải Thành, Quân chủng Hải Quân...

Một trong những kết quả quan trọng trong công tác phòng, chống tham nhũng là việc thu hồi tài sản tham nhũng đạt hiệu quả hơn so với trước đây, xử lý cán bộ sai phạm đồng thời thu hồi được tài sản thất thoát. Năm 2016, tỉ lệ thu hồi tài sản trong các vụ án tham nhũng đạt 26%, năm 2017 đạt 29,4%, năm 2018 đạt 19%, năm 2019 đạt 47,32% và năm 2020 đạt 38,43%. Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, riêng các vụ việc, vụ án tham nhũng kinh tế nghiêm trọng, phức tạp diện Ban Chỉ đạo Trung ương theo dõi, chỉ đạo đã tạm giữ, kê biên tài sản, phong toả tài khoản hơn 84.000 tỉ đồng. Đây là kết quả rất đáng ghi nhận, kẻ tham nhũng không thể “hy sinh đời bố cùng cố đời con”.

Nếu trước đây chống tham nhũng chỉ mới nặng về xử lý các đối tượng ở cơ sở, thì bây giờ những đối tượng “đứng trên pháp luật”, vi phạm pháp luật đều phải xử đúng khung, điều, khoản của luật, bất kể là ai, ở vị trí nào, đương chức hay nghỉ hưu. Lỗi vi phạm không chỉ dừng lại ở “thiếu trách nhiệm” hay “cố ý làm trái” mà là tội tham ô, hối lộ, lạm quyền, lợi dụng chức vụ, quyền hạn đã được gọi đúng tên, chỉ đích danh... Và trong “bộ phận không nhỏ” này có cả Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Trung ương, có nhiều bộ trưởng, thứ trưởng, cán bộ lãnh đạo của TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đà Nẵng, thậm chí có cả thứ trưởng của các ngành trọng yếu như công an, quân đội...

Đó là những con số ấn tượng mà công tác phòng, chống tham nhũng đạt được trong nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng. Việc này không làm

giảm tinh thần đổi mới, sáng tạo, không làm chùn bước những người dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, không làm chậm sự phát triển của đất nước. Ngược lại, chính nhờ làm tốt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng, “chỉ mặt, chỉ tên” bộ phận suy thoái để đưa ra khỏi hệ thống công quyền, giữ vững ổn định chính trị, từ đó thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường quốc phòng, an ninh, đối ngoại. Con số này đã góp phần định hình bức tranh toàn cảnh về tội phạm tham nhũng, đồng thời nói lên quyết tâm chính trị, sự nỗ lực cố gắng quyết liệt của các tổ chức đảng, cùng các cơ quan chức năng như nội chính, ủy ban kiểm tra các cấp trong công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đấu tranh phòng, chống tham nhũng và sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Sự quyết liệt trong hành động của Đảng đã khẳng định: Mục đích đầu tiên và cuối cùng của Đảng là vì Dân. Vì thế, tất cả hành động không vì Dân cần phải loại bỏ. Mất cán bộ là điều không ai muốn, nhưng mất niềm tin của Nhân dân là tổn hại nghiêm trọng đến sự tồn vong của Đảng, chế độ và tương lai đất nước.

Chính quyết tâm chính trị cao từ Trung ương Đảng, nhất là người đứng đầu Đảng đã tạo ra sự chuyển động mạnh mẽ trong toàn hệ thống chính trị với những kết quả tích cực. Ngày 15-9-2021, tại Hội nghị toàn quốc các cơ quan nội chính triển khai Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: Nếu không suy thoái về đạo đức, lối sống thì sẽ không có tham nhũng. Tham nhũng là hệ quả của những con người hư hỏng về phẩm chất đạo đức. Cho nên phải chống tham nhũng và chống tiêu cực. Có thể thấy, nếu Nghị quyết Trung ương 4 (khoá XII) đặt ra vấn đề Đảng tự sửa mình trước những nguy cơ sống còn của Đảng, đất nước thì cuộc chiến chống tham nhũng là một bước đi chiến lược đúng, trúng để

hiện thực hoá quyết tâm của Đảng một cách hiệu quả nhất. Kết quả điều tra dư luận xã hội của Ban Tuyên giáo Trung ương cho thấy 93% cán bộ, đảng viên và nhân dân tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng trong cuộc đấu tranh phòng chống tham nhũng, trong đó *rất tin tưởng* chiếm tỷ lệ 54% càng minh chứng thêm cho tính đúng đắn, hiệu quả trong thực hiện Nghị quyết.

Lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực

Quảng Ninh là cái nôi thử nghiệm nhiều chính sách cải cách về thể chế, tinh gọn bộ máy, đổi mới công tác cán bộ... Hiện nay, tốc độ tăng trưởng bình quân 5 năm ở Quảng Ninh (2015-2020) tăng 10,7%; tổng sản phẩm bình quân đầu người đến hết 2020 đạt trên 6.700 USD, gấp hơn 2 lần bình quân chung cả nước. Qua khảo sát, niềm tin của người dân và doanh nghiệp đối với hệ thống chính trị của tỉnh nói chung và đối với hệ thống chính trị ở cơ sở nói riêng được nâng lên từ 73,3% (năm 2016) lên 79% (năm 2017), 85,1% (năm 2018) và 96,1% (năm 2019). Chỉ số hiệu quả quản trị và hành chính công cấp tỉnh (PAPI) từ vị trí 62/63 tỉnh, thành phố năm 2016, vươn lên đứng thứ 3 toàn quốc năm 2019... Thành công ấy là kết quả sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị; trong đó, rõ nét nhất là sự nỗ lực, nêu gương đi đầu của từng cấp ủy viên, tổ chức đảng, nhất là quyết tâm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp.

Đồng chí Bùi Thuý Phương, Phó Trưởng Ban Tổ chức Tỉnh ủy khẳng định: Quảng Ninh luôn xác định công tác cán bộ có vị trí then chốt trong công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Đặc biệt với những đồng chí đứng đầu cấp ủy, cấp ủy viên. Chọn đúng người để giao việc, lan tỏa tinh thần nêu gương đi đầu, từng bước “lấy cái đẹp dẹp cái xấu” là cách làm hiệu quả để Quảng Ninh xây dựng, Đảng bộ tỉnh đạt được sự trong sạch, bền vững.

Tại đại hội đảng bộ cấp cơ sở và cấp trên cơ sở ở Quảng Ninh vừa qua, công tác điều động,

luân chuyển cán bộ đã tạo dấu ấn mạnh mẽ, nhiều bí thư cấp ủy cấp huyện được điều động, luân chuyển đến những nơi khó khăn để rèn luyện, thử thách và góp phần đổi mới, phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Khi đang là Bí thư Tỉnh đoàn, tháng 5-2017 đồng chí Nguyễn Thị Thu Hà được BTV Tỉnh ủy điều động về làm Bí thư Huyện ủy Đầm Hà. Đầm Hà lúc đó có 3 xã nằm trong chương trình 135, 19 thôn đặc biệt khó khăn, 30,8% dân số toàn huyện là đồng bào DTTS; tỷ lệ hộ nghèo chiếm 10,1%; kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội của huyện chưa được đầu tư đồng bộ. Những nhiệm kỳ trước, Đầm Hà chỉ đặt ra nhiệm vụ “giữ vững ổn định chính trị, bảo đảm đời sống cho người dân”. Với trách nhiệm người đứng đầu cấp ủy, khi nhận nhiệm vụ, đồng chí Nguyễn Thị Thu Hà đã xác định phải tạo bước phát triển đột phá cho Đầm Hà xóa đói nghèo, đưa kinh tế Đầm Hà phát triển, để cuộc sống người dân ngày một tốt lên. Huyện ủy Đầm Hà đã ban hành, sửa đổi, bổ sung đầy đủ hệ thống các văn bản bảo đảm thực hiện công khai, dân chủ các khâu trong công tác cán bộ. Trên cơ sở đó, Huyện ủy thực hiện các đợt luân chuyển cán bộ từ các phòng, ban của huyện về các địa phương giữ vai trò người đứng đầu cấp ủy. Sau đại hội đảng bộ cấp cơ sở, toàn huyện có 9/9 xã có bí thư cấp ủy không là người địa phương. Huyện ủy Đầm Hà mở rộng luân chuyển đội ngũ công chức xã, huyện nhằm hạn chế sức ì trong cán bộ. Sau một thời gian, Đầm Hà đã xuất hiện nhiều mô hình kinh tế mới, dự án khởi nghiệp sáng tạo; cán bộ làm việc với tinh thần sáng tạo, dám nghĩ, dám đề xuất, dám thực hiện. Các dự án lớn đã tìm về Đầm Hà đầu tư, đi vào hoạt động, giải quyết việc làm cho hàng ngàn người dân, đánh dấu sự chuyển mình mạnh mẽ. Đầm Hà đã hoàn thành Chương trình 135 sớm hơn 1 năm so với kế hoạch. Đời sống vật chất và tinh thần của người dân được cải thiện. Đến cuối năm 2020, toàn huyện còn 15

hộ nghèo (0,1%); 6/9 xã không còn hộ nghèo; 100% xã đạt chuẩn nông thôn mới. Chỉ số cải cách hành chính (Par Index) đứng thứ 3 top xuất sắc toàn tỉnh (tăng 4 bậc); chỉ số hài lòng của người dân và doanh nghiệp (SIPAS) xếp thứ 4; chỉ số hiệu quả quản trị cấp huyện (DGI) xếp thứ 6 toàn tỉnh.

Những năm qua, Tỉnh ủy Hậu Giang luôn chú trọng việc nêu cao vai trò tiên phong, gương mẫu của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Nhờ vậy đã góp phần tác động, tạo hiệu quả tích cực đẩy lùi sự suy thoái trong tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Tỉnh ủy đã ban hành Quyết định số 135-QĐ/TU về tổ chức tiếp xúc, đối thoại trực tiếp của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền với nhân dân trên địa bàn tỉnh, Các cấp ủy, chính quyền đã tổ chức nhiều cuộc đối thoại trực tiếp với nhân dân, được nhân dân đồng tình và phấn khởi. Riêng các cơ quan nhà nước các cấp trong tỉnh từ năm 2016 đến nay đã tiếp nhận và giải quyết 484 đơn thư khiếu nại, tố cáo của người dân đúng thẩm quyền; tổ chức 2.255 cuộc tiếp dân định kỳ và đột xuất với 3.199 người dự; tổ chức đối thoại trực tiếp và đột xuất 57 cuộc với 169 người dự. Nổi bật nhất là tỉnh tổ chức 7 cuộc tiếp xúc, đối thoại với nhân dân tại thị trấn Cây Dương (huyện Phụng Hiệp), xã Vĩnh Viễn (huyện Long Mỹ), Khu du lịch sinh thái Nông trường Mùa Xuân (xã Tân Phước Hưng, huyện Phụng Hiệp), Khu bảo tồn thiên nhiên Lung Ngọc Hoàng (xã Phương Bình, huyện Phụng Hiệp), huyện Châu Thành A... có trên 10.000 đại biểu tham dự với 1.861 ý kiến đóng góp của nhân dân được ghi nhận và giải quyết, tạo được sự đồng thuận cao, củng cố niềm tin trong nhân dân về quyết tâm đẩy lùi những biểu hiện suy thoái, tha hóa trong cán bộ, đảng viên.

Các hành vi tham nhũng không chỉ gây thiệt

hại lớn về vật chất, mà quan trọng hơn nó làm tha hóa một bộ phận cán bộ, công chức trong bộ máy của Đảng, chính quyền, xói mòn niềm tin của Nhân dân vào Đảng, Nhà nước. Một trong những nguyên nhân dẫn đến tệ tham nhũng khó kiểm soát ở nước ta là do hệ thống thủ tục hành chính rườm rà. Để nhanh “được việc”, các cá nhân, doanh nghiệp đã dùng “phong bì” để “bôi trơn”, khiến một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức thiếu bản lĩnh chính trị, sa ngã, suy thoái đạo đức, lối sống; thực hiện hành vi tham nhũng với mưu đồ đem lại lợi ích vật chất. Giải pháp để kiểm soát các hành động tham nhũng của đội ngũ cán bộ, công chức trong bộ máy hành chính nhà nước đó chính là thực hiện cải cách hành chính, công khai, minh bạch hóa các thủ tục và siết chặt kỷ luật, kỷ cương để đội ngũ cán bộ, công chức không thể hay không dám tham nhũng, nhận hối lộ.

Năm 2020 là năm kết thúc chương trình tổng thể cải cách hành chính Nhà nước 10 năm giai đoạn 2011-2020. Đây cũng là năm Ngân hàng Nhà nước Việt Nam tiếp tục khẳng định thành tích cải cách hành chính bằng việc lần thứ 6 liên tiếp dẫn đầu chỉ số cải cách hành chính trong số các bộ, ngành. Từ năm 2013 đến năm 2020, Ngân hàng Nhà nước đã tiếp tục thực hiện tốt các quy định về công khai, minh bạch trong hoạt động tham mưu ban hành cơ chế, chính sách, giải pháp điều hành về tiền tệ, tín dụng; kết quả kiểm tra, trích lập và sử dụng các quỹ, việc góp vốn, tăng vốn, chuyển nhượng cổ phần; việc mua sắm trang thiết bị; mục đích, nội dung dự án, số liệu dự toán, quyết toán, đấu thầu; việc tuyển dụng, điều động, luân chuyển cán bộ, đào tạo, quy hoạch, bổ nhiệm, miễn nhiệm, khen thưởng, kỷ luật công chức, viên chức... 10 năm qua, đã có hơn 80% thủ tục hành chính và điều kiện kinh doanh được cắt giảm, đơn giản hóa, đáp

(Xem tiếp trang 27)